

Gyakorlati nulla hulladék tippek civil szervezeteknek

Harazin Dorottya, Humusz Szövetség

A Humusz Szövetség környezetvédelmi civil szervezetként már 20 éve keresi az utakat a nulla hulladék felé. Teszi mindezt a Nulla Hulladék Hálózattal és a több mint 150 regisztrált önkéntessel karöltve.

Tevékenységeink körében a környezeti nevelésen, szemléletformáláson túl, a tanácsadói tevékenység, illetve a szabályozási keretek kidolgozásában való részvételünk is igen fontos.

Az említett Nulla Hulladék Hálózat az egész országot lefedő, civil szervezetekből álló közösség, melyhez folyamatosan lehetőség van csatlakozni. A Hálózati tagokkal évi egy nulla hulladékos akciót szervezünk, forrásteremtési és pályázati lehetőségeket osztunk meg velük, ingyenes jogi tanácsadást biztosítunk számukra, illetve képzési lehetőségeket, kommunikációs felületet is szolgáltatunk a jó gyakorlatok megosztására.

Civil szervezetként előttünk áll a lehetőség, hogy legközvetlenebbül elérjük a lakosságot, hogy megszólítsuk őket, példát mutassunk, hogy miként lehet kevesebb hulladékkal vagy hulladékmentesen megvalósítani a tevékenységeinket. Ezt hitelesen csak úgy lehet, ha szervezeti és egyéni szinten is ennek megfelelően cselekszünk.

Együttműködve a helyi vezetőkkel még hatékonyabban tudunk tenni a nulla hulladékért, ezért az arra nyitott települési önkormányzatokat hívjuk a Nulla Hulladék Kartába!

A szervezetek mindennapi életében megjelenő környezettudatos gondolkodás az irodában is megmutatkozik. Nyilván, ennek megvalósíthatósága a költségvetéstől is függ, de a lehetőségeihez mérten mindenki tud tenni valamit az iroda zöldítéséért. A szelektív hulladékgyűjtés irodai szintű megszervezése vagy közösségi komposztponthoz létesítése minimális költségigénnyel rendelkezik, az újrapapírra való átállás már talán a következő lépcsőfok. Nálunk, a Humuszban már nagyon jól működik az közös ételhordós dobozok használata, amire hamar a gyakornokainkat is rászoktatjuk, akárcsak a kulacsok használatára PET palackok helyett. Az irodafenntartásban is törekszünk a környezetbarát megoldásokra, így a takarításkor csak ecetet, szóda-bikarbónát használunk, a mosdóban pedig természetes alapanyagokból készült házi szappan található. A Humusz Ház felújítási munkálatai és kerti feladatok során is törekszünk a „legzöldebb” megoldásokat felkutatni és alkalmazni, és az így szerzett tapasztalatainkból gyakran tanácsadói tevékenységünk során is merítünk. Ezek apró dolgok, de mégis a hitelességet támasztják alá.

A rendezvényeken különösen fontos, hogy milyen képet látnak a szervezetről! Az alapvető „követelményeket” le kell fektetni és itt is sok múlik az apró részleteken: ne csak a szavainkban legyünk környezettudatosak, de a tetteink sem hasonuljanak meg ezzel. Nincs PET palack, újrapapírra nyomtatunk (mindkét oldalára, keskeny margóval), emellett fontos a profizmus: az egységes megjelenés, névkitűző stb. A kézműves foglalkozást valóban használt, már hulladéknak minősülő elemekből építünk

fel, ne okozunk több terhet a környezettel egy-egy hozzávaló használata miatt, hogy összességében egy „hulladékot” fel tudjunk használni. Ne egy újabb porosodó kacatot készítsünk, hanem valóban is használható használati tárgyat! Miközben készül a tárgy, essen szó arról, hogy egyébként mi történne vele, ha hulladékként kezelnénk tovább és nem mint alapanyag. Költségek szempontjából is kedvező, ha saját vagy önkéntesek gyűjtéséből dolgozunk, csak időben kezdjük neki a behirdetésnek és az alapanyagok gyűjtésének. Ha esetleg túl sok darabra tettünk szert, akkor gondoljuk az adományozás lehetőségére!

A lakosság felé a már említett hitelességen van a hangsúly. Sokszor kézenfekvőbbnek tűnik csővégi megoldásokba bekapcsolódni, pedig a valódi nulla hulladék alapja a megelőzésen, az előre gondolkodás. A lakosságot célszerű célcsoportokra bontva kezelni és ennek megfelelően alakítani a programkínálatot. A Humusz szervezésében működő bevásárló kör, a Humusz Batyu. Itt nem csak a kistermelőktől, biogazdálkodóktól származó termékeket hozzuk elérhető közelségbe a pártoló tagjainknak, de ügyelünk arra is, hogy hulladékszegény módon legyenek becsomagolva – vagy még jobb, ha nincs rajta csomagolás! Legalább negyedévente rendezünk cserebere börzét, így népszerűsítve az újrahasználatot, gyakran cserélnek gazdát könyvek az Ingyen Könyvek Polcról, továbbá farmer-gyűjtőpontként is működünk, így a nálunk összegyűlt farmerből ruhákat varrnak ismét.

Nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a „zöldülést” is el kell kezdeni valahol – nem küldhetünk vissza mindenkit rögtön a fára, csak lépcsőről lépésre lehet haladni. Fontos a személyes motivációt is megtalálni: kit a gazdasági érdek hajt (spórolás), kiben a gyermekvállalással érik meg az igény (mert kipirosodik a baba bőre a kenceficéktől), mindenkinek más. Ma még csak a tusfürdő helyett használ természetes szappant, de talán nem sokára a parabénes sampon helyett már rááll egy alternatív, környezetkímélőbb megoldásra, ami nem csak neki, de a környezetnek is kedvezőbb.

A NuHu 10 lépés jó alapot adhat arra, hogy mivel lehet kezdeni, de mindenkinek magának kell megtalálnia azt, amit el tud vállalni, ami az első lépése lehet mind egyénként, mind szervezeti szinten a nulla hulladék felé.